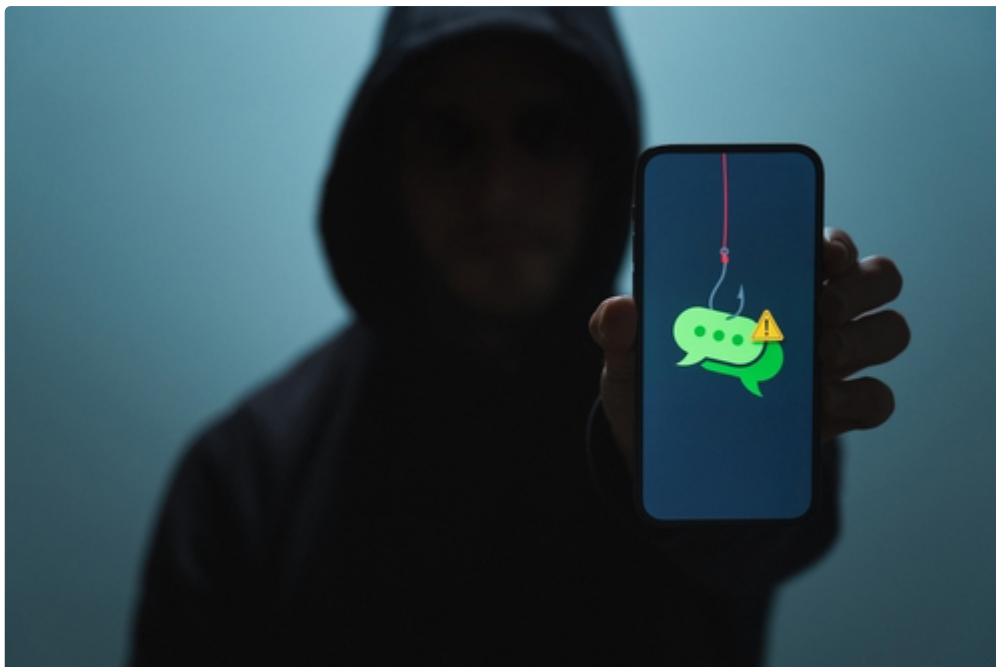

Pozor na šmejdy!

Telefonní podvod se nazývá Vishing

Složenina slov z anglického voice“ (hlas) a phishing (házet udičku, chytat).

Vishing patří mezi silné trendy podvodů v České republice. **Podvodníci ho využívají k získání osobních údajů přes telefonní hovory, hlasové zprávy nebo systémy automatického volání.** Posílají také **podvodné SMS**. Často používají různé formy strašení, aby nás přiměli k okamžité reakci. Například tvrdí, že došlo k podezřelé aktivitě na našem účtu nebo že náš účet bude zrušen, pokud okamžitě neposkytneme požadované citlivé osobní nebo finanční informace. Tvrdí rovněž, že jsme nezaplatili nějakou splátku nebo pokutu.

Vydávají se například za pracovníky banky, technické podpory, investiční firmy, nebo dokonce Policie ČR či sekce výplaty sociálních dávek Ministerstva práce a sociálních věcí.

Nejste si jistí, kdo vám volá nebo hovor působí podezřele? Ihned zavěste a pokud je to možné zablokujte číslo volajícího. Nikdy nesdělujte citlivé informace.

Podvod přes e-mail se nazývá Phishing

Složenina z anglických slov phreaking (nabourávání telefonních linek) a fishing (rybaření).

Phishing je další záludný trik pro získání našich osobních údajů pomocí e-mailů nebo zpráv přes sociální sítě. Podvodník pošle informaci, která na první pohled vypadá jako legitimní. Ta může obsahovat

odkazy na falešné webové stránky, které jsou navrženy tak, aby přesně připomínaly skutečné a důvěryhodné weby.

Útočník se nás snaží přimět kliknout na odkaz nebo otevřít přílohu, a tím do našeho zařízení nainstalovat software pro vzdálenou kontrolu. Mohou tak získat citlivé informace, jako jsou hesla, bankovní údaje nebo platební karty.

Webové adresy podvodných stránek se od těch originálních vždy liší, a to častokrát jediným písmenem nebo přidaným znakem. **Měli bychom proto velmi pečlivě adresu webové stránky číst.**

Nemusí to být jen osobní a bankovní údaje, které z nás vymámí. Falešné e-shopy lákají na velmi levné zboží, například pod záminkou, že vyprodávají sklady. Když si produkt objednáme, zaplatíme předem a převezmeme, doma často zjistíme, že je nekvalitní nebo úplně jiný než ten, který se nám zalíbil na webových stránkách dané společnosti. Kontakt na ni však nefunguje, a tak o peníze přijdeme, nápravy se nedočkáme.

Nikdy neklikejte na odkazy nebo neotevírejte přílohy, pokud si nejste jistí odesílatelem. Pokud si objednáme zboží přes e-shop který nám není dostatečně známý, ověřme si kontaktní údaje a neplaťme zboží předem!

Na co ještě si dávat pozor?

Na internetu a sociálních sítích si dávejme velký pozor na zcela podvodné reklamy, například na podvodné produkty na hubnutí nebo na podporu našeho zdraví! Často jsou pro cíle podvodníků zneužity fotografie a jména známých osobností.

V nedávné minulosti se to stalo například herečce Jitce Čvančarové, výživovému specialistovi Petru Havlíčkovi, propagátorce zdravého životního stylu MUDr. Kateřině Cajthamlové, a dokonce i slavnému kardiochirurgovi prof. Janu Pirkovi. Jejich jména a fotografie byly bez jejich vědomí použity k propagaci podvodných preparátů.

Dojemné příběhy

Dalším způsobem, jak z nás vymámit peníze nebo osobní údaje, je **manipulace s lidskými city**.

Viděli jste například na Facebooku příspěvek, kde rodiče nemocného dítěte prosí o finanční pomoc na léčbu, a chcete mu pomoci? Dejte si pozor, aby nešlo o podvod.

V první řadě se zamyslete nad tím, jak jste se o sbírce dozvěděli. Pokud jde o sbírku, o které ve velkém informují česká média, jako tomu bylo v případě nemocného Martínka, je velmi pravděpodobné, že se jedná o regulérní sbírku a peníze půjdou tam, kde jsou potřeba.

Jinak je žádoucí se podívat, kdo za sbírkou stojí. **U řádných sbírek není problém pomocí internetového vyhledávače dohledat, co se o sbírce na internetu píše, jestli za ní stojí známá nadace, nadační fond nebo nezisková organizace, informují o ní důvěryhodná média.** Dobrým vodítkem je i to, **jestli má organizace transparentní účet**, tedy takový, do kterého může nahlížet veřejnost.

Sbírka by měla být rovněž ve veřejném rejstříku na adrese justice.cz, kde máme případně možnost nahlédnout i do účetních uzávěrek.

Podomní prodej apod.

Jedná se o prodej a nabídku služeb, kdy je bez předchozí objednávky nebo domluvené schůzky dům od domu nabízeno a prodáváno zboží či služby. **Nejčastější jsou problémy s nabídkami elektřiny a plynu od podomních prodejců.** Stává se, že spotřebitel uzavře smlouvu o novém „výhodnějším“ dodavateli energií, přičemž mu byly při uzavírání smlouvy uvedeny nepravdivé informace, tedy byl záměrně uveden v omyl. Pak mu zbydou oči pro pláč.

Řada obcí už podomní prodej a nabídku služeb zakázala.

Před pár lety byly velmi oblíbené předváděcí akce spojené s výletem, obědem nebo ochutnávkou vína, kde šmejdi často velmi nevybíravým způsobem, či dokonce pod nátlakem nutili účastníky zakoupit několikanásobně předražené zboží a podepsat velmi chytře sestavené smlouvy, z nichž – kvůli právním kličkám či nečitelným dodatkům – pak byla cesta ven obtížná, ba dokonce velmi finančně nákladná.

Počet těchto akcí se v posledních letech sice snížil, ale šmejdi své aktivity přesunuli na internet.

Měli byste vědět, že:

Od 1. července 2022 si nikdo jen tak na internetu nemůže najít nebo vygenerovat naše telefonní číslo a pak nás kontaktovat s nabídkou zboží či služeb, pokud jsme k tomu předem nedali výslovný souhlas.